

Waarom moeilijk doen...

Daws als Cubase, Logic, Pro Tools, Digital Performer en Sonar zijn tegenwoordig zo compleet dat je je afvraagt wat je nog toe zou kunnen voegen. Presonus lijkt met Studio One Pro te mikken op dezelfde gebruikersgroep, maar kiest toch voor een andere benadering.

Interface

Xtreme

DOWNLOADS

- demoversie
- handleiding

door Alex Buurman > alex@interface.nl

Het clip-gebaseerde Ableton Live was ooit een verfrissende, nieuwe kijk op het daw-concept, maar verder lijken alle daws qua features erg veel op elkaar. Ook het recent uitgekomen Record van Propellerhead voegt goedbeschouwd weinig toe aan de bestaande, imposante lijst van features van de gevestigde daws. Om op deze volledig doorontwikkelde markt een plekje te veroveren, moet je dus van goede huize komen.

Het Amerikaanse Presonus maakt hardware als audio-interfaces, afsluisteringsystemen, en randapparatuur, van de budgetsector tot en met de hogere regionen. Kort geleden is er een softwaresectie aan het bedrijf toegevoegd. Deze is voortgekomen uit Kristallabs Software van Wolfgang Kundrus en Matthias Juwan, beide weer afkomstig van Steinberg. Na

een aanvankelijke partnership werd Kristall Labs volledig overgenomen door Presonus.

Het bovenstaande verklaart hoe Presonus aan de knowhow komt voor het produceren van daw-software. Blijft de vraag over met welke aanpak deze nieuwkomer zich gaat onderscheiden van de zware concurrentie. We zijn benieuwd.

Simpel

Studio One is er in twee versies: Artist en Pro. Artist krijg je gratis bij een Presonus audio-interface. In Artist ontbreken functies als vst-en au-ondersteuning, de masteringsectie en nog wat zaken. In Studio One Pro zitten die features natuurlijk wél, plus een veel uitgebreidere library met effecten en sounds voor de Studio One plug-ins. Pro oogt en voelt aanzienlijk completer dan de Artist-versie. De eigen instrumentplug-ins leggen de

essentie van Studio One bloot. De bediening van deze instrumenten is zó verbluffend simpel, zó teruggebracht tot het noodzakelijke, dat je onmiddellijk wordt uitgenodigd tot experimenten, waar je met een willekeurige andere daw nog aan het uitzoeken bent hoe het allemaal werkt. Natuurlijk weet een Logic-die hard precies hoe hij meervoudige samples moet mappen in EXS24, en weet een Kontakt-wizard hoe hij aan gesampled akoestische instrumenten verschillende speelwijzen moet toevoegen, maar in Sample One gooi je – letterlijk – een sample op de plug-in en kun je er de meest rudimentaire parameters als filters en envelopes op loslaten. Sampling in zijn meest simpele en inspirerende vorm!

Dat geldt ook voor Presence; een sample-player met een uitgebreide library aan band-, synth- en orkestinstrumenten. Met een paar parameters kan in heel beperkte mate worden gestoeid, maar diepgaand editen is er niet bij. Mojito is een monofone, virtueel-analoge synth met zo weinig parameters dat je nergens over na hoeft te denken, maar wel met een uitstekende sound. Impact, ten slotte, is een drumsampler MPC-stijl met zestien pads waar je via drag and drop wav's en aiff's in kunt dumpen, en vervolgens met masterkeyboard of drumpadcontroller kunt bespelen. Je krijgt

er meteen 32 drumkits van Ueberschall bij. Ik denk niet dat het mogelijk is om deze vier categorieën plug-in-instrumenten simpeler en makkelijker bedienbaar uit te voeren.

Bij Studio One zitten ook plug-ins van andere bedrijven: Kore player, inclusief 350 instruments, en Guitar Rig van NI, en EZdrummer Lite van Toontrack. Al met al kun je na installatie van het pakket een volledige, volwassen klinkende productie opzetten.

Single window

Presonus noemt de userinterface van Studio One 'single window'. Dat doet vermoeden dat de aanpak nóg minder gecompliceerd is dan die van Pro Tools, waarbij in feite vrijwel alles om twee schermen draait. Dat is ten dele waar. Je hebt inderdaad altijd maar één venster open, maar dit venster laat zich aan de zijanten en de onderkant opdelen in sub-vensters met daarin de mixer of het edit-scherm voor individuele parts, dan wel de browser voor onder meer plug-ins, en allerhande huishoudelijke zaken. Het mixer- of editscherm kun je loskoppelen van het hoofdscherm, bijvoorbeeld om het groter te maken voor een beter overzicht van alle functies. Deze single window-aanpak zorgt enerzijds voor een goed overzicht over wat je aan het doen bent en een heel snelle, directe workflow. Anderzijds kun je er ook makkelijk een potje van maken, vooral als je wat minder georganiseerd aan de slag gaat.

Invloeden

Een puntsgewijze vergelijking tussen Studio One Pro en de andere daws zullen we je besparen, maar Studio One Pro is bijvoorbeeld het tegenovergestelde van Logic. Logic (aanvankelijk Notator) is in de 22 jaar van zijn bestaan uitgegroeid tot een zeer uitgebreide en geavanceerde applicatie. Inmiddels barst het programma zowat uit zijn voegen van de mogelijkheden; veel meer dan talloze bezitters ooit zullen gebruiken. Door deze erfenis zijn simpele dingen in Logic gewoon niet zo simpel meer. Studio One haakt precies op dat punt in, want de ontwikkelaars konden volkomen blanco beginnen.

Wanneer je met Studio One werkt, kom je alsmaar dingen tegen die ontzettend handig zijn; niet in de laatste plaats doordat er ook Cubase-invloeden te bespeuren zijn. De behandeling van parts is bijvoorbeeld heel erg 'Cubase'. Hendels aan de voor- en achterkant om fades te maken en aan de bovenkant om het volume van individuele parts in te stellen. Wanneer je zo'n fade muismatig aan het bewerken bent, kun je in één en dezelfde beweging bepalen of de fade lineair, logaritmisch of exponentieel wordt uitgevoerd.

Als je midparts bewerkt, is er links een Inspector met, onder meer, een schuif waarmee je de quantisering traploos kunt variëren tussen normale achtsten en zestienden (of wat dan ook) en de triolvariant. Een simpele oplossing voor iets waar je in een andere daw een menu voor moet laten uitrollen. De

mixer heeft de insertplug-in Channel Strip, die precies doet wat je zou verwachten. Het is een compressor met éénknopsbediening, een expander, een simpele eq en een volumefader. Ook het kopiëren van plug-ins van het ene naar het andere mixerkanaal (inclusief alle instellingen), gaat precies zoals het hoort: erop klikken met de muis en verslepen naar het gewenste kanaal. Studio One zit vol met dit soort handigheid, of – zo je wilt – boerenslimheid.

Mastering

Studio One Pro heeft een geïntegreerde masteringsectie. In de Studio One-workflow is sprake van een Song, de eigenlijke multitrack-productie, en een Project, waarin je meerdere Songs kunt onderbrengen om die vervolgens te levelen en eq'en, zodat ze optimaal op elkaar worden afgestemd. Er staan je hierbij allerhande masteringtools ter beschikking, zoals (multiband)compressie en equalizing, waarvan de meeste regulier gereedschap zijn, maar waarvan er één weer perfect past in de Studio One-filosofie: de Tricomp. Dit is een driebands compressor met – wederom – rudimentaire bedieningselementen maar maximale resultaten. Een gediplomeerd 'Tonmeister' haalt er wellicht zijn neus voor op, maar een muzikant kan met de Tricomp uitstekend overweg.

De geluidskwaliteit van de effecten is ronduit uitstekend en het product van je inspanningen kun je direct naar een Red Book-cd branden. Ook kun je je masters zodanig wegschrijven, ordenen en voorzien van meta-informatie dat ze geschikt zijn voor publicatie via bijvoorbeeld de iTunes Store.

Timestretch

Studio One lijkt vooral gericht op muzikanten in de betekenis van 'mensen die een instrument bespelen'. In de producer- en dj-hoek zal Studio One minder indruk maken. Hoewel de timestretch-algoritmes hun werk fantastisch doen – audio volgt tempo- en toonhoogte-verandering vlekkeloos en razendsnel – kun je bijvoorbeeld geen groove-quantize op audio toepassen; althans niet op een heel handige manier. De clip-gebaseerde werkwijze van Ableton Live is Studio One helemaal vreemd,

SPECIFICATIES

- onbeperkt aantal audio- en midi-tracks
- onbeperkt aantal virtuele instrumenten, bussen en effectkanalen
- geïntegreerde mastering suite met ondersteuning van Red Book-cd's en digitale publicatie
- au-, vst- en rewire-ondersteuning
- automatische delaycompensatie
- 64-bit audioprocessing
- realtime timestretching en resampling audio
- werkt met asio-, Windows audio-, en core audio interfaces
- 64-bits effectlibrary met 26 plug-ins
- instruments: Presence sampleplayer; Sample One sampler; Impact drumsampler; Mojito monofone, virtueel-analoge synth
- bijgeleverde software: Native Instruments Kore player met 350 instruments; Native Instruments Guitar Rig LE; Toontrack EZdrummer Lite; ± 3.400 drumloops (5,4GB) van Bandmate Loops

INFO

- **Prijs incl:**
 - Studio One Pro € 449,-
 - Studio One Artist € 299,-
 - Upgrade Artist naar Pro € 199,-
- **Distributie:** HyperActive Benelux GmbH, info@hyperactive.nl
- **Internet:** www.hyperactive.nl, www.presonus.com

hoewel de simplistische wijze waarop Sample One werkt, op zich wel weer uitnodigt tot het instarten van samples.

Patchen

Wanneer je Studio One gebruikt in combinatie met een Presonus audio-interface, wordt duidelijk waar Presonus op aanstuurt. Bij het aanmaken van een nieuwe Song kun je aangeven welke interface je gebruikt en wat voor soort project je gaat doen: bandje opnemen, een productie met plug-in-instrumenten, audio-nabewerking et cetera. Alle daws doen iets dergelijks, maar hier krijgt de audio-interface automatisch een routing die past bij de gekozen toepassing. Sterker nog, je kunt alle uitgangen van de audio-interface vanuit Studio One Pro bedienen. Met de preset Band kun je bijvoorbeeld een groot aantal verschillende monitormixen naar de individuele uitgangen van de interface sturen. Dat vinden bandjes fijn, en de engineer hoeft niet meer ingewikkeld virtueel te patchen!

Conclusie

Studio One Pro heeft geen support voor video, surround of muziknotatie. Het is bedoeld voor muzikanten die – wellicht noodgedwongen – het volledige productieproces moeten of willen doorlopen. Alles is gericht op plezierig en vooral razendsnel muziek maken, zonder diepgaande technische kennis of ervaring, maar mét de mogelijkheid eindproducten af te leveren van een meer dan uitstekende geluidskwaliteit,. De vraag blijft natuurlijk of een argeloze muzikant zich überhaupt met mastering moet bezighouden, maar aan Studio One Pro zal het in elk geval niet liggen. Niet meteen voor gebruikers van bijvoorbeeld Pro Tools, Logic of Sonar dus, tenzij die zich eens een keer lekker op de muziek willen kunnen concentreren. ■

HET OORDEEL

+

- uitmuntende userinterface en workflow
- uitstekende effectplug-ins
- zeer handige instrumentplug-ins
- klankmatig bijzonder overtuigend

-

- soms wil je toegang tot meer functies
- single window-concept heeft ook nadelen